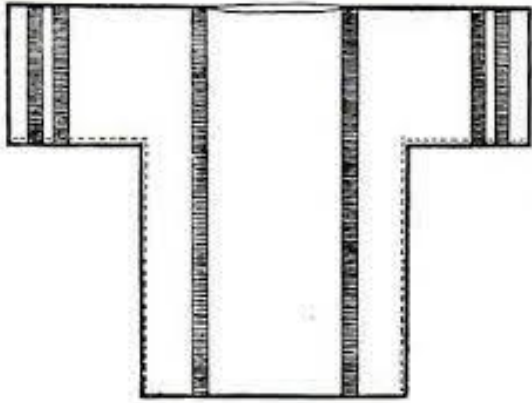

RIMSKA ODJEĆA

Sara Magdić, 5.a

U početku su muškarci nosili tuniku koja je s vremenom imala poluduge rukave i oblik slova T. Ta se tunika zvala **dalmatica**. Dalmatica uz male izmjene postaje ruho kršćanske crkve.

Dalmatica u obliku slova T

Dalmatica na čovjeku

Kasnije se odjeća rimljana promijenila kao što se i danas moda mijenja. Muškarci se danas ne oblače isto kao i prije, što se vidi po tome što danas ni jedan muškarac ne nosi haljine, tunike ili dalmatice (jedino svećenici nose neku vrstu dalmatice).

Kršćanska dalmatica

I muškarci i žene u Rimu nosili su tuniku, jednostavnu haljinu kratkih rukava dužine do koljena. Tunika je bila kućna odjeća. Kad su izlazili, muškarci su preko tunike odijevali **togu**, bijeli plašt od vune koji se zamatao oko tijela i puštao desnu ruku slobodnom. Toga je bila obavezna na Forumu i u Senatu, a bila je zabranjena strancima i robovima.

rimska tunika

rimska toga

Danas ljudi nose hlače, traperice, suknje, majice, haljine... Ljudi su prije imali samo jednu vrstu odjeće, a danas se nose različiti odjevni predmeti koje svatko kombinira prema boji i svom stilu odijevanja.

Svojom odjećom danas ljudi mogu izražavati svoje osjećaje, pripadnost nekoj zajednici ili kakvu glazbu vole slušati.

„sretna odjeća“

„hippy odjeća“

„punk odjeća“

odjeća Amiša

I danas se nose tunike samo ih nose žene, a ne muškarci.

tunika

Rimska se odjeća izrađivala se od vune i lana. U doba Rimskog Carstva imućni su ljudi počeli nositi odjeću od pamuka, koji je dolazio iz Egipta i Indije. Najbogatiji su čak nabavljali svilu iz Kine, koja je bila vrlo skupa.

biljka pamuk

dudov svilac

Danas se odjeća radi isto od pamuka i svile, ali se koristi i vuna i lan.

Lan biljka

današnja odjeća od lana

današnja odjeća od vune

Mladići su do 17 godine nosili togu s purpurnim rubom. Kad su navršili 18 godina, ogrnuli su na svečanosti na Forumu bijelu togu. Bio je to znak da su postali muškarci. Togu s crvenim porubom nosili su senatori.

Toga s ljubičastim porubom
(do 17g.)

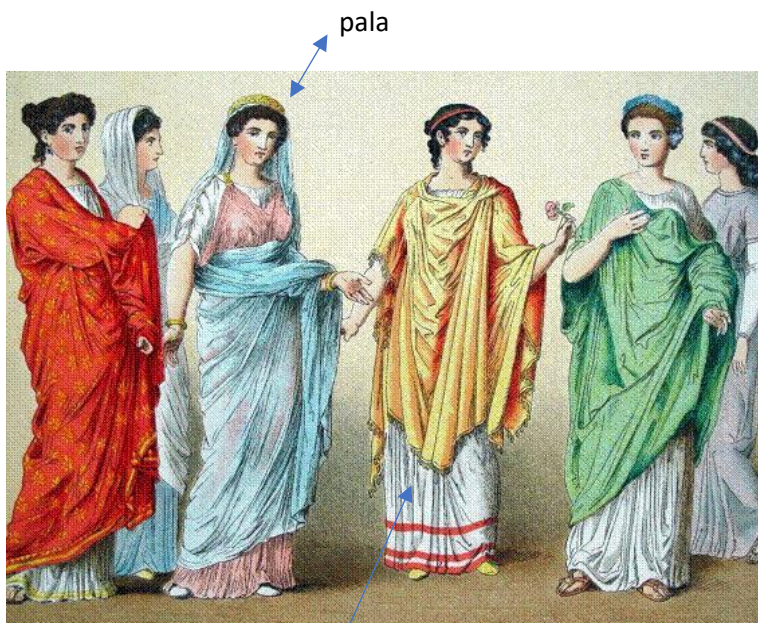

Toga s crvenim porubom
(za senatore)

Bijela toga
(za punoljetne muškarce)

Žene su preko tunike nosile nešto dužu haljinu koja se nazivala **stola** i bila je stisnuta oko struka. Kad su izlazile, nosile su i ogrtač koji se zvao **pala**. Palom su ponekad pokrivale i glavu. Stole i pale su s vremenom postajale raznobojne i sve raskošnije.

stola

Od obuće su Rimljani nosili sandale cipele i čizme. Ženska je odjeća bila bogato ukrašena vezom, a u kući se nosila jedna vrsta natikača. Sandale sa trakama koje se omotavaju oko listova su se nosile svakodnevno. Čizme otvorenih prstiju, sa žnirancima sprijeda, uglavnom nose vojnici. Obuća se obično izrađivala od kože.

rimske sandale

vojničke čizme

Danas se sandale nose obično kada je vruće. Čizama nema baš sa otvorenim prstima, i nose ih svi ljudi obično po zimi. Danas se nose i japanke. Po kući se nose različite šlape. Danas obuća ima različitih boja, veličina i izgleda. Isto kao i tada, različite se cipele nose za različite prigode. Najčešće se nose tenisice različitih marki npr. Nike, Adidas, Puma...

Puma tenisice

Adidas tenisice

Nike tenisice

čizme s otvorenim prstima

sandale s vezicama

moderne „rimljanke“

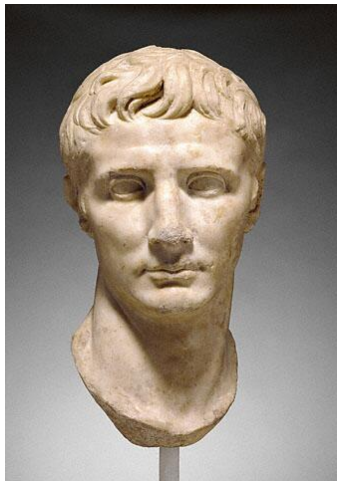
Rimljani najčešće nisu nosili ni kape ni šešire. Radnici i robovi nosili su male kape. Kućna obuća bile su sandale, a pri izlasku za hladnijeg vremena obuvale su se čizmice do gležnja.

Kape rimskih radnika

Muškarci su nosili kratku kosu i većinom su se brijali. Brade su postale moderne tek u 2.stoljeću.

Danas muškarci najčešće imaju kratku kosu, ali neki nose bradu i brkove. Briju različite crte na glavi i koriste gel za podizanje kose.

rimska muška frizura

današnja muška frizura

Žene su kosu plele i podizale. Prije nego su se udale smjele su imati raspuštenu kosu, no kasnije više ne. Nosile su ukosnice od bjelokosti i plemenitih metala, a jeftinije su bile ukosnice od životinjskih kosti. Frizure su bile bezbrojne i određene za pojedine događaje, tako da se starost freski može odrediti prema frizuri osoba na njima.

Danas žene slične frizure nose za svečane prilike.

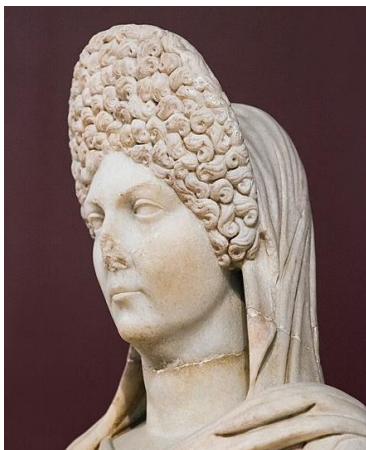
rimska frizura

današnja svečana frizura

Osim ukosnicama kosa se uređivala različitim drugim pomagalima. Već tada su postojali metalni uvijači, a da bi frizura bila čvrsta, „šivala“ se vunom. U nedostatku vlastite, bujnost se postizala uplitanjem pramenova tuđe kose. Osobito su na cijeni bile plava kosa, ratni plijen u borbama protiv Germana, i crna iz Indije, koja se dobavljala trgovinom. Izrađivane su i perike i tupei, za muškarce i za žene. Iako su muškarci trebali šišati kosu, ćelavost se smatrala znakom slabosti.

Danas žene također koriste razne uređaje za oblikovanje kose, stavljaju ekstenzije, ali ne šivaju kosu vunom.

rimske ekstenzije

današnje ekstenzije

Kosa se i bojila. Za postizanje plave popularan je bio šafran. A za crvenkaste tonove koristila se i kana, koju još uvijek možemo kupiti u trgovinama. Ponekad su preparati su bili jako štetni, pa tako čitamo o različitim bolnim nezgodama i opadanju kose zbog previše tretiranja. Očito, neki problemi su isti već tisućama godina.

Danas je bojanje kose vrlo uobičajeno, no postoje preparati koji štite kosu pa se ne uništava tako puno kao u rimsko doba. Danas je često i bojanje kose u više različitih boja, kod muškaraca i kod žena.

rimsko bojanje kose

bojanje kose danas

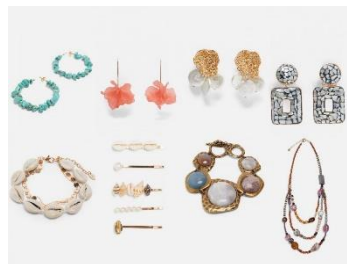
Nisu postojali frizerski saloni za žene. One imućnije su imale robinju koja se brinula za kosu gospodarice. Frizure su ponekad bile toliko složene da je trebalo nekoliko sati da se naprave. Tako je i danas.

Muškarci su išli brijačima.

Bogatiji Rimljani su nosili nakit od bronce, srebra i zlata. U kasnijim stoljećima žene su nosile gomile različitog nakita i dragog kamenja.

rimski nakit

današnji nakit

Za razliku od Grka, Rimljani su nosili mnogo nakita.

Fibule (kopča, broš) su, osim praktične, imale i dekorativni ulogu.

fibula

Žene su nosile narukvice oko ruku i gležnjeva, te ogrlice i naušnice. Nakit se obično izrađivao od emajla, željeza, slonovače, kameje i bisera.

rimska narukvica

slična narukvica danas

rimske naušnice

slične naušnice danas

Danas se nosi raznovrsni nakit, ali ga nose i neki muškarci.

muškarci s nakitom

ZANIMLJIVOSTI:

- ✚ Obuća starih Rimljana izrađivala se i od papirusa i drveta.
- ✚ Stanovnici Rima su voljeli nositi krvave naočale.
- ✚ Rimljanke nisu smjele izlaziti van nepokrivene glave.

IZVORI:

https://nastava.asoo.hr/wp-content/uploads/2020/03/Dizajner-tekstila_RIM-odje%C4%87a-i-modni-dodaci.pdf

https://prezi.com/2v65u-m_61ya/odjecaobucanakit-i-frizure-starih-rimljana/?frame=103224ed2e35d2eb0f5454fc4a2c4af8fdb93210

<https://100-facts.com/hr/100-zanimljivih-cinjenica-o-starom-rimu/>

<https://www.facebook.com/Gradski-muzej-Sisak-470073799810479/>